

L'IGNORANCIA

REVISTA CRÓNICA

ORGA Y XEREMIES D' UNA SOCIEDAT DE MALLORQUINS.

A Palma, cada número. . . . . 2 céntims.
 Fóra de Palma » . . . . . 2 1/2 »
 Números atrassats » . . . . . 4 »

Sonará cada dissapte, si té vent a sa flauta.

S'envian es números a domicili, tant a dins Ciutat com a ses Viles, pagant per adelantat a s'Administració (Cadena de Cort n.º 11), 1 pesseta a conte de 16 números.

ERRADA DE SA POESÍA DES N.º 87.

Es vers 22 que diu:
¿Sabeu de quin carré vos parl?
 ha de dí:
¿Sabeu de quin carré parl?

UNA CONVERSA DE DOS MENESTRALS.

Just quant anava a treure es cap par-demunt una paret aferrada a sa síquia de la Ciutat, me returá es sentí unes quantes paraules de dos hòmos asseguts devora una fitbla. Y compreguent que no anávan de secret, y d'altra part que sa séua conversa era cosa de prendre nota, le vatx ascoltá bé, per estamparsé a mòdo d'un article.

—Ydò si, amich Miquèl; jò me tròb dins aquest ball, y no sé com sortirné: tú me conexas bé: jò, en bona hora heu diga y Déu no m'ho ténga en retrèt a l'hora de la mòrt: vicis, cap; sempre p'es camí carreté, y guarda axí com mana l'Iglesia; quatre passes es diumenge; un *café*, per fèstes; un dia a l'any a n'es Teatro, y a sa cassòla, que are li diuen es *paladis*; bén entès, amb sa dòna y ets infants: un dia de tòros, una bulla, amb sos atlòts sempre; axò si, un pich lo manco, no puch passá; es cosa qu'está amb sa sanch nostra y no li entrarán de guarda, ja pòren fé; a sa dòna no li fá; es primé pich que ley vatx dú, s'any que mos casárem, era a sa plassa de taulons, dins es vall, estavam estibats; s'assustá, y tengué s'*hèstèrich*; axò encara no seria estat rès, però ses veynades s'en teméran y hey va havé per tot s'estiu y s'hivèrn..... vaja, no ley he poguda torná giñá.

Ydò, com te deya, rès de *casinos*, y mira que bé m'han sempentetjat per assentarmí; rès de Replá, ni cantarina... fóra, com el Dimòni de sa creu; pertocant a lo qu'he dit, axò no son vicis, ni per cap d'estil pòren dú un hòmo a perdre.

—No, Tòni, es mal no's aquí, ni mal-

dament hey fosses anat en doble. Jò també som un pòch de la cosa: y després de fé feyna tota sa setmana, es de rahó qualche diumenge un pòch d'espai.

—Si es a sa feyna, no heu dich per alabarmé, m'hi afich com un llamp. Sa dòna, fanera com jò, ni perd ses manades p'es rostoy, ni déxa que ses atlòts les li perdán: na Juan'Ayna, que ja es fadrina casadora, pareix una estélla de sa mare, y axabuca tot lo dia ses més petites... ¡que ni es mèstre de *cedimònis* de La Sala!

Pertocant a n'ets atlòts, jò he fét de ses *tripes corason*. ¡Hòmo de Déu! tú heu sabs: escòles, are un mèstre, are s'altre; llibres..... *garmátiques* de tota casta, a rès posava *títile*: llavò a Montission, llavò a Barcelona; d'En Bernat, es *Porfesós* m'asseguraren que si estodiava, tenia llum per sorti d'es caramull des còvo. Li pegá per essé missé... axò si, en bona hora heu diga y Déu no m'ho ténga en retrèt, no ha dat cap *distento*, y gastava lo manco que poria; y jò no sé com l'es s'engia, lo cert es que més prest qu'ets altres vá vení arreglat de papés.

Li pararem botiga... anem a un dí... y hey gastarem un *potrosí*... y axò que tota sa part de fusteria va passá per aquests dits. Però, ¡qu'hey farem! ja fa pròp de dos anys y encara no m'ha goñat per sabates, y ha d'aná vestit a lo señó p'es ram y estament que li pertoca: fané ja'u es: però me diu que sa feyna de l'art aminva molt de pòch ensá: qu'es torts vòlan alts y escalivats; y qu'allò es com un xibiu qu'abans s'ha de fé feyna per pararló, y bòn visch a n'es brins: y que no pás ansia: que té *ánimo* de ferse llòch, perque aquell cap séu... mal m'está dirho, es un trebolí: y m'ha explicat que dú pensament d'armá un negòci de còses... de la má; es una paraula forastera envitricollada qu'encara no la m'he poguda fé méua.... cosa de *pinxocolredura*. No's axò, però li retirá.... y diu que será de molt de guañy.

—En quant a n'axò no te puch dí rès, perque es ram que no heu entench brot: son còses novés, y no sé com les

trempan. ¡Si ets hòmos véys alsassen es cap no s'hi entendrian! Per lo tant y pertocant a s'idea d'En Bernat, jò no te puch dí rès; d'altres n'hem vistes... ¿Y s'altre atlòt?

—En Toniet: li pegá per altre vent: volgué essé d'aquells que també mateix som com de tròpa, que duen galons de plata.....

—*Ministració*.....

—*Justo y cabal*. Ara ha acabat, y també mos còsta un *pirú*, perque demunt de tot, va havé d'aná més endins de *Medrit*: y també guaña pòch: però diu qu'amb el temps guañarà molt. Y es mal no es aquí tot sol, sinó que diu, que si no hey va de grat, hey haurá d'aná per fórsa, y que si parteix are cap a l'Havana, fará via, pujant es primés escalons; y mos trobam qu'ha ficat sa baña, y ni jò, ni sa dòna li volem fé la quantra, ni torcerli sa voluntat; y si ha de corre aquesta planeta, y té rahó axí com s'esplica, y llavò aquí si l'aturavem y tenia soscayre..... ¿tú m'entens? tant jò, com sa dòna, mos ne repariam.....

Demunt axò, vé En Bielet que puja.

—¿Y a n'En Bielet, que penses ferló? ¿Metge.... Notari.... Capitá de barco...?

—No'u sabem; li tirám ideés, y axò, y es nou gasto, mos té marejtats: de més a més, no se esplica clá; no sabem per ahont prende; y a di vé, a n'es llibres En Bielet los fá un pòch de barres.

Jò me tròb com un escarabat per dins borres. Tú me podrias fé un bòn servey, si me donásses paré: tú, ets un hòmo madú..... y sabs quin favó tant gròs me farias.

—Ara ja s'ha fét tart, y jò vuy pensarhi despay; diumenge decapvespre, acabat es sermó, pendrem sa matexa vòlta, y li farem es repèl.

Diguent axò s'axecáren, espolsáren es mocadós, y daxo, daxo, se féren síquia avall. Veurem si diumenge qui vé seguexan sa conversa.

TONI TEBACADA.

(Seguirá.)

SA MÀ DES MORO.

1731.

RONDAYA HISTÒRICA.

II.

Sa casa véya y ruynosa
 Que conexa vos he fét
 Ha cént cinquanta anys que feya
 Bona planta, y bon papé.
 ¡Ja'u crech! Si llavò era nòva,
 No's estrañy que planta fés,
 Jò també, quant era jove,
 (Encara que bastant llétx)
 Era més rabadó qu' are
 Que ja som tornat molt véy,
 Y tú, hermosa qu' hem lletgexes
 Y qu' hem tractes amb desdén
 Quant, dins es miray, contémples
 Tantes belleses còm téns,
 Recordet qualche vegada
 De que déxant corre es temps,
 De tota aquesta hermosura
 Que tant satisféta et té,
 Te quedarán quatre rúes,
 Quatre taques à sa pell,
 Y et sortirá per ses galtes
 Un fich palut y farést,
 Méntres es cap y sa boca
 Amòllan cabey y déntes;
 Y no tendrás sa ventatja
 Qu' aquella casa tengué,
 Qu' are fa trenta anys, son amo
 Hey posá picapedrés
 Y quedá es cap de dos dies
 Més polida qu' un ramell.

Anem que s' antiga algorfa
 Qu' he descrit, l' any mil sètcent
 Trenta un, la posehía
 Un capellá reverent,
 Que de rich tenia fama
 Y de molt hòmo de bé.
 Capellá y tení riqueses
 'Par que sian dos estremes
 Que may tocarsé deurian,
 Perque jò crech qu' es doblés
 Molt més pròp trobarsé sòlen
 Del Dimòni que de Déu.
 Y ja'u veys: aquell sant hòmo,
 Sense que llavò hey hagués
 Ni jòch de *Bolsa*, ni *primes*,
 Ni *Sociedats*, ni *papé*,
 Ni escòles amb molt de bombo
 Pagades per innocents
 Per fé es botigués Doctors
 O Doctors es botigués,
 Un dia s' axecá pòbre.
 Y es colgá rich còm un Rey.
 Aficant un clau estava
 A sa paret des carré,
 Y picant, picant, observa
 Que se tápia fa un clivell:
 Sént renou de buyt, y ¡dáli!
 ¡Llavò si que pica més!
 A fòrsa de martellades
 Un tròs de paret s' en vé;
 Tròba un enfoñy, l' examina
 Y trèu d' allá en grans estremes
 Tres òlles à la raseta
 D' escuts d' òr y altres dinés.
 De llavò ensá, ¡ja' s' supòsa!
 Sa cása mudansa fé:

El Pare Martí Mascort
 (Perque es séu nòm era aquest)
 Se comprá una llóba nòva,
 Y una capa, y un capell;
 Va aumentá molt ses llimosnes
 Que sempre à n' es pòbres fé;
 Y à na María, un' atlòta
 De sètze anys, no del tot fés,
 Róssa, blanca, alegre, viva,
 Y hermosa còm un clavell,
 Li comprá un bòn cordoncillo,
 Una cinta còm un rest,
 Guarda-pèus, y fòchs, y randes,
 Y lassos, y enderivells.
 (Entenguemmós: na María
 Era neboda, y convé
 Dirvoshó totduna, perque
 No fasséu mals pensaments.)
 Llavò cregué qu' es servici
 Podia arreglá, y prengué
 Un criat per na María
 Y una criada per ell.
 Vuy dí: perdonau, qu' es versos
 M' ho feyan dí à s' en revés:
 Sa criada era per ella
 Y per ell era es sirvent.
 Aquest sirvent era mòro,
 Y era un guapo bergantell
 De vint anys, robust, bòn mosso,
 Qu' havia nòm Majamed.
 Amb axò si que m' assembla
 Qu' es señò no l' avengué,
 Perque bé pensá podia
 Qu' encara qu' ell no volgués,
 Entre capellans y mòros
 S' havia d' armá un bordell.
 No diré que fós s' heretge
 Atlòt de cascòs calents,
 Ni un tarambana, un' alhaca,
 Perdut, ni bancarroté;
 Però es sòl d' aquella tèrra
 Ahont passá ets anys primés
 Li fé torná dins ses vènes
 Sa sanch còm un fòch ardent;
 Y era En Majamed un mòro
 Fogós, exaltat, d' aquells
 Que si d' ets uys d' una hermosa
 Un rayo en es còr los fér,
 No hey ha fòrsa, no hey ha obstácle
 Que sa curòlla los llev'.

Are pensau que faría
 Quant na Marieta vé,
 Y el feríren dues flétxes
 D' uns uys còm à dos salés,
 D' uns uys qu' es qui los mirava
 Havia de menesté
 Per no caure mòrt d' un rayo
 Dú para-rayos amb ell.
 Quedá còm si fós de pedra;
 Torná blanch còm un papé,
 Llavò vermey còm la grana,
 Gròch còm à sófre després,
 Y entre alens calents y espessos
 Sa boca y ets oronells
 D' amor, de fòch, de ternura
 Par qu' amollassin torrents.
 Y no era mal de comprende
 Que deya dins ell mateix:
 —¡Ay, quina atlòta tan guapa!
 ¡Si jò fós rich y hem volgués!
 Però mirau el Dimòni
 Còm s' engiña per fé gent.
 Na María, qu' era atlòta
 Tènra y senzilla, quant vé
 Amb En Majamed un jove
 Tan abrinat, tan xalest,
 Tan guapo, tan nèt, tan curro,
 Tan bòn mosso, tan llavent,
 Sense pensá si era mòro

Quedá sorpresa degué,
 Perque sentí dins es polsos
 Uns batuts fòrts y violents,
 Y es pintáren à ses galtes,
 Qu' eran blanques còm la llét,
 Dues ròses més enceses
 Qu' es pebre-bord més couent.
 S' amor deü essé demócrata
 O lliberal de lo més,
 Y amb sa llibertat de cultos
 Deü aná fòrt, perque observ'
 Que parlan moltes històries
 D' alguns cristians ben complets
 Que per mòres y judíes
 Han perdut, cégos, es quést;
 Y al contrari, de cristianes
 Curioses històries sé
 Qu' es señy los váren fé pèdre
 Mòros d' aquells més dolents.
 Que succhéi à na María
 Amb so mòro, heu sabreu prést:
 Per are bastará sèbre
 Que desde es primé moment
 En qu' es véran dins la casa
 Aquell parey d' estornells,
 Cadascú amb malicia ò sense
 Se digué per sí mateix:
 —¡Ay, quina atlòta més guapa!
 —¡Jesús, quin jove més bell!

ALIQUID.

(Continuará.)

SEMBRA Y COHIRÁS.

(ACABAMENT.)

Un dia dematí el Cèl estava clá y de
 nigúls no n' hi havia per mòstra. En
 Tomeu y es missatges s' en anáran à
 n' es camp còm sempre.

A n' es mestral sortiren un parey de
 bòyres que fént es desentés endomassa-
 ren el Cèl, y plòu que plòu fént un aygo
 de bambolla, qu' un carretó tengué que
 arreconarsé à ses cases de Santa-Cilia.

L' amo des carretó era un amich d' En
 Tomeu anomenat En Rafel Ruxa perdut
 més qu' En Péndola, per dematí que se
 axecás; perque déxant sa dòna y ets in-
 fants s' en anava de ses séues. No li
 mancava ni un cá de bòu, ni galls in-
 glesos, ni coloms de casta gròssa y de
 escampadissa. No donava una llástima
 à n' es pòbres y no li venia à cént duros
 en parlá de messions. Dins l' Iglesia no
 hey poria está perque s' oló de sa cera
 l' entabanava, però poria passá tot lo
 sant dia dins es *casino* beguent y fu-
 mant còm un desesperat; y per matá es
 temps jugava lo pòch que li produhian
 ses séues tèrres que no les conrava casi
 gens perque de feyna no 'n volia brot y
 li feya morros.

Aquest estornell, ydò, mogué à na
 Catalina sa siguent conversa:

—¿Y En Tomeu, Catalina?

—A n' es camp amb sos hòmos, Rafel.

—Y jò que venia per menarlomen à
 fé una pescada.—No crech que 'l pugues giñá. Ell
 té hòmos y dònes que entrecavan.

—¿Y que no pòt dexá?
—Ell diu que còm no hi es, tot penja.
—¡Ah, fiets! Tan mateix vos morireu.
¿y à n' es doblés, sabs ahont los vos poreu posá?...
—Téns rahó que mos morirem: però à n' es doblés, si es que 'n tenguem, los necessitam per pujá aquests infants.

—Feys es jòch méu. Que s'enginyan.
—Déu no vòl axò?
—¿Y Déu que vòl qu' estimin tant es doblés?

—¡Ja hey estás ben encarat en que estimam es doblés! Ell vas ben errat de contes, fiet; tú no tòques dins Mallorca.
—Però, dòna, si jò vetx qu' En Tomeu amb aquesta aygo es à fé feyna.....
—¿Y còm es que tú amb aquesta aygo has vengut?

—Còm jò he partit de la vila no plovia.
—Tampòch plovia quant En Tomeu ha anat à n' es camp.

—

—

Ets amos de sa casa ròtja feya molt de temps que sembravan seguint es conseys de son pare.

Es séus fiys En Tomeu y En Juan havian crescut amb còs y amb bondat, perque sa mare los inspirá aquell amó à sa virtut y horró à n' es vici, que Déu mana, enseyantlos sa doctrina cristiana que diu à n' es fiys: «Honrarás pare y mare y viurás llargament sobre la tèrra,» y à n' es pares: «Enseñau es bòn camí à n' es vòstros infants perque puguen tení bones veyeses à n' aquest mon, y gosá de Déu eternament à l' altre.» Y si qualque vegada, per s' inclinació que té s' hòmo à n' es mal, treyan un pèu d' es solch, los sabia castigá. Perque s' estimació à n' es fiys no ha de detení ja may sa ma des pares sino que moltes vegades l' han de fé caure.

Y axí s' abre havia crescut dret sense cap torcera, qu' una verga quant es verde, se doblega y la pòren adressá; però quant es sèca, se romp.

Anáren tots dos à escòla uns quants anys: En Juan volgué essé capellá y l' enviaren à Ciutat.

Déu li havia concedit mitxensans talents y los sabia aprofitá, no còm altres estudiants que, amb s' excusa que no ténen disposicions, fan es *vago* robant es pá à ca-séua, contreguent un dèute devant ets hòmos y devant Déu que diu: «Segons ses téues fòrses, trabaja.»

Y En Tomeu y na Catalina que, còm se casáren, es doblés no los fèyan nòsa, llavò en tenian per dú la casa y per qualque còsa més.

En Tomeu trabajava amb son pare, y fins à vint y sis anys no pensá en casarsè amb un' atloteta que li agradava ferm y que s' hi aplegá amb consentiment de sos pares.

Arribá un dia y à sa caseta ròtja també hey anávan carros y gènt demunt bísties. De sa xemanèya y des forn sor-

tian dos fumerals que, còm s' en pujavan, parexian dí:

—¡Venturós qui podrá posá pèus devall taula.

Y se féran ses nòses, y l' amo En Tomeu y sa madòna Catalina, pensavan que feya trenta añs qu' ells dos eran jòvensans y son pare los deya:

—Sembrau y cohireu.

Y lo mateix digueren à n' es séus fiys vehent que à ells los havia anat tant en popa.

—

Passáren un parey d' añs y En Tomeu digué missa nòva; y tot era pau, gòitx y alegría.

Y l' amo En Tomeu y sa madòna Catalina tornáren véys; y, contents y tranquils se retiráren à la vila amb so capellá y En Tomeu y sa séua espòsa eran ets arrendadós de Santa-Cilia mentres sos pares qu' havian sembrat tota sa vida, llavò cohian y cohian lo que sembráren.

No li aná tant bé à n' En Rafèl Ruxa que de perdut qu' arribá essé, pará à lladre. Y la Josticia l' hi posá ses mans demunt y à n' aquest bergant el s' en duguéran à presidi.

JORDI DES RECÓ.

EPIGRAMAS.

Un que xarrava p' es colsos
A un' altre, un secret digué,
Y s' advertència li fé
Que no 'u digués à ningú.
Y s' altre li va respòndre:
—Es per demés dirmè axò,
¡Cá, hòmo! no tengues pò
Seré tan callat còm tú.

A un geperut malanat,
Li prengueren es *chaqué*
Y va exclamá tot cremat:
—¡Déu fassa que vénga bé
A n' aquell que 'l m' ha robat!

—Diga, Don Felip, ¿qu' enseña
Moltes llengos à sa fiya?
Perque ja veu qu' en el dia
No hey ha partits, y convé.....
Y Don Felip li replica:
—¡Aquesta seria bònna!
¿No tròba que à una dòna
Ja li basta sa que té?

A una polla molt pintada
La besá s' enamorad.
—Mamay, aquest m' ha besada.
—No, qu' he besat s' estucat.

—Tothòm diu qu' es ví refòrsa,
(Deya un hòmo abeuradet.)
Beuré fins que 'm doni fòrsa
Perque are no m' aguant dret.

UN FERIT D' ALA.

XEREMIADES.

Convidats à veure es pastorells que desde Sant Sebastiá han fèt cada vespre en es Col-lègi dirigit per ses señores germanes Rubins, una comissió de L' IGNORANCIA s' hi va presentá dissapte passat, y romangué estorada de veure ses moltes castes de pastorells en forasté y en mallorquí qu' hey representavan el Dimòni y Sant Miquèl y tot sortiran à tirarlessé, mentres feya una tempestat desfèta de tròns y llamps. No hey mancaren coloms y fòrsa de rudes de confits qu' amb obsèqui à ses *actrices* tirávan à ses taules.

Nòltros donam s' enhorabòna y tot allò que diuen à totes ses mamays y à ses señores mèstres per lo bé qu' han sabut organisá aquella *Compañía de Pastorelles*.

*
**

Hem rebut varies quèxes sobre ets abusos que cometan algunes *beates* que ténen per costum tení cadires dins ses Iglèsies, que còm que ténguen s' assiento assegurat, no 's cuydan d' anarhi fins à sa derrera hora, molestant y trapitjant es devòts qu' hey han arribats amb anticipació; y no tant sòls axò, sino que si no tròban sa cadira à n' es séu llòch, ò si qualqu' s' hi ha assegut, mòuen tal borgiòt qu' es pensan essé es mitx de Plassa.

Seria convenient que s' impedissen aquests abusos, y ferlós entendre que están dins sa casa del Señor ahont hey van à resá es cristians, y que tots hey tenim es matexos drets.

Veurem si s' esmenarán.

*
**

—¿Tú, que no hey eres?

—Jò, si. ¿Y tú?

—També. ¿Y que fores convidat de cent?

—Tan decent còm tú y qualsevòl altre?

—¿Còm jò? Jò no més vatx essé de coranta.

*
**

La setmana passada tocárem à sa pòrta des Cementèri de Buñola, maldament estigués ubèrta; y pareix que mos han respòst à n' es Cementèri de Sineu.

Ascoltau aquesta xeremiada que mos envian.

Es un pagés que crida: ¡Qui vòl comprará ferretge!

Un ciutadá li pregunta: ¿Que sou de Sineu, germá; que à n' es ferratge, li deys ferretge?

—De Sineu som. ¿Perqu' heu demena?

—Per sèbre ahont se cria una casta de pastura tan bònna. Parex qu' aquests gòxos estavan sembrats à bònna tèrra.

—Ja 'u crech si es bònna. Ell es tèrra

de *cristians*. Son cuhits dins es Cementèri d'aquella vila.

—¿Y ara deys vè qu'hey sembran òrdi dins es vòstro Cementèri?

—Jò no n'hi sembr'. Ni sembran.

—¿Y qui s'en cuyda des Cementèri?

—S' Ajuntament.

—¿Y hey déxa sembrá òrdi?

—Jò crech que si. Ell no es massa escrupulós.

—Ca, hòmo. ¿S' Ajuntament dexarnhi sembrá? No 'u cregues. Axò es s' òrdi que ténen dins sa panxa es mòrts que hey duen à enterrá y amb s' homitat naix totduna.

*
**

Diuen (gent qu' heu sab) qu' una casa que fa cantonada entre es carré d' ets Òms y de Sant Elias, cau y no cau, entenguemmós: la vòlen tomá emperò no la vòlen tomá; còm si diguessen l' apadassan y no l' apadassan..... Amb una paraula: ets alts son d' un y es baxos d' un altre; y un té bò y s' altre no té bò; de mòdo qu' hey haurá reclamacions y altres herbes..... y veurem lo que al cap y à la fi se resolrà. Basta per 'vuy.

COVERBOS.

Axò eran dos estudiants que s' en anavan à ca-séua, no més duyan un òu per menjá y p' es camí trobàren un soldat que tenia més fam que es de Tarragona.

Trobàvan es dos estudiants que si no el convidavan seria ferli una baxesa; y axí es que 'l cridàren y l' advertiran que no més tenian un òu per tots tres; però, qu' es qui diria es llatinasso més gròs el sa menjaria.

—*Carno coco*, (exclamá es primé.)

—*Salus sapientiae*, (respongué s' altre.)

—*A dentri de ventris meis*, (digué es soldat.)

Y pégant grapada à s' òu el s' entimá amb sa clòscla y tot, dexant es dos estudiants amb un pam de boca ubèrta.

*
**

Una vegada un lòco s' escapá de La Sanch y correguent d' una banda à s' altre, s' en pujá dalt es campaná de la Sèu, y traguent es cap per una finestra, comensá à cridá:

—Are va; ja m' amòll.

Per sa plassetta des portal de l' Almoyna tot era gent que mirava allò, y deyan:

—Si hey pujam per ferlo devallá, quant ell mos veja, pegará bot, y si no hey anam, també.

Amb axò passá un' altre loco, y digué:

—Esperauvós y dexaulom fé per conta méu.

Ell aná à dú una sèrra, y girantsè à n' es de dalt es campaná, va dí:

—¿Que devalles ó no devallés?

—Per sa dressera, (respongué aquell.)

—Bé, ydò: jò amb aquesta sèrra tayaré es campaná y vorás tú.

—No 'l sèrres, homo, ja devall, (digué tot assustat.)

Y prengué escala dexant à tothom con tres palmos de narices còm diuen es forastés.

*
**

També contan d' un altre lòco que amb uns quants més estavan dins un jardí ahont dormian un parey de pica-pedrés amb ses eynes devòra; y ell agafá un tayant y tayá es cap à un des qui feyan la *siesta*, y l' amagá, diguent à n' es séus companions.

—Veèm si 'l trobará, en axecarsè, à n' es séu cap.

*
**

Un atlòt que feya de pescadó s' en aná à confesá, y entrat dins es confesionari, es confés li preguntá:

—¿Sabs sa doctrina?

—Si, pare, (respongué.)

—Meèm, digués. ¿Quantes persones s' encarnaren?

—Tres.

—¿Quines son?

—Jò, mon pare y En Bernat.

—¿Que dius, atlòt?

—Matàrem un xòt qu' agafarem, jò el vatx obrí, ferem foch y mon pare comensá à torrà carn. Ja mos ho deya mon pare: vos encarnareu amb tanta carn. Ell va essè vè: mos fé mal y mos encarnarem.

*
**

Un sollarich que no fa molts d' anys que morí, anomenat En Jaume Escarxell, traginava amb un carro taronges à Ciutat. Era es Dijòus Sant à hora que ja no 's permetia passá per cap porta histies ni carruatges, quant ell arribava à sa Porta Pintada.

—Germá, (li digueran es dependents) vos poreu passá, però es mul carregat, no.

—Y si jò l' entrava demunt es còll, ¿k' hem dexariau passá?

—Si vos l' entravau, si.

—Ydò, bòn dia tengan.

Y ja s' ha carregat es mul demunt y partèix de quatres dins Ciutat.

Li hem sentit contá à n' aquest hòmo que à sèt mesos va pèrde sa mare y ja no torná mamá pús.

*
**

Una atlòta que tenia s' enamorat, que era soldat, à la guerra, li escrivia una carta molt llarga plèna de desbarats, y d' entre ells, copiam lo sigüent:

«Me diguèren qu' es carlistes t' havian afusellat, diguem si es vé, perque per aquí contan tantes mentides, y estich tant desenganada, qu' en no essè que tú m' ho escrigues no vuy creure rès.»

PERROS-FUYES.

SOLUCIONS Á LO DES NÚMERO PASSAT.

GEROGLIFICH.—*Dones y sabatés, heu diuen tot al revés.*

SEMBLANSES.—1. *En que té uys.*
2. *En que hey ha pastós.*
3. *En que té comunitat.*
4. *En que dona órdes.*

TRIÀNGUL....—*Mataró-Matar-Matá-Mat-Ma-M.*

FUGA.....—*Caldera cèya boñy ó forat.*

CAVILACIÓ....—*Ambrós.*

ENDEVINAYA.—*De coló oert té sa pell
Y sa panxa coló d' òr
Ets hòmos de Manacor
Li sòlen di un cadell.*

LES HAN ENDEVINADES:

Totes:—*Un Curro.*

Sèt:—*Un qu' está empalagat.*

Sis:—*Metirrotàini, Furnás, Pancraccio, Tio Cles.*

Y una no més:—*Macarroni.*

GEROGLIFICH.

DEXIUS NO SIIS FART

JORDI DES RECÓ.

SEMBLANSES.

1. ¿En que s' assembla un campaná à un delinquant?
2. ¿Y sa Plassa de Sant Pere de Roma à una màquina de cosí?
3. ¿Y un penjòy à un' aufàbia d' olives?
4. ¿Y una péssa de formatge à un cavadó?

P.

TRIANGUL DE PARAULES.

Ompli aquests pichs amb lletres que llegides diagonalment y de través, digan: sa 1.ª retxa, una ciutat d' Italia; sa 2.ª, dues nòtes musicals; sa 3.ª, una cantidat; sa 4.ª, un pronòm, y sa 5.ª, una lletra.

RAMIONS.

PROBLEMA.

¿Còm sumarem tres números iguals, que no sian números quatres, perque mos resultin 12?

NOMAR.

FUGA DE CONSONANTS.

.UI .IE. .A..A A.. E..E.Y
X.

ENDEVINAYA.

Som animal que de dia
Corr' per tot, ningú me sént;
Y en sa nit, de deù à quatre,
Cant sempre de lo més bé.

P.

(Ses solucions dissapte qui vé si som cius.)

CORRESPONDENCIA PARTICULAR.

UN CURRO.—Té molta de rahó. Mos va passá per maya y hey posarem més esment.—JORDI DES RECÓ: Ja vèu còm heu anam publicant; se-guesca enviartmós.—UN FERIT D' ALA: Lo matex li deym.—RAMIONS: Idem, idem.

19 FABRÉ DE 1881.

Estampa den Pere J. Gelabert.